



รายงานการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

การติดตั้งและซ่อมบำรุงลิฟท์ขนของโรงงาน

**Installation and Maintenance of Factory Freight Elevators**

โดย

นาย พงษ์เพชร พุ่มลอยฟ้า 6223200032

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาสหกิจศึกษาวิศวกรรมไฟฟ้า

ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ภาคการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2564

หัวข้อโครงการ การติดตั้งและซ่อมบำรุงลิฟท์ขนของ โรงงาน  
 Installation and Maintenance of Factory Freight Elevators

รายชื่อผู้จัดทำ นายพงษ์เทพ พุ่มลอยฟ้า รหัสนักศึกษา 6223200032

ภาควิชา วิศวกรรมไฟฟ้า

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์จู่ระ ถ่านดำ

อนุมัติให้โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า  
 ประจำปีภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564



คณะกรรมการสอบโครงการ

*[Signature]*  
 ประธานกรรมการ  
 (อาจารย์จู่ระ ถ่านดำ)

*[Signature]*  
 หน้กงานที่ปรึกษา  
 (นายภาวิทย์ ธีมดี)

*[Signature]*  
 กรรมการกลาง  
 (อาจารย์ตันติสุข ตว่างกล้า)

*[Signature]*  
 กรรมการกลาง  
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไวยพจน์ สุขบวรเสถียร)

*[Signature]*  
 ผู้ช่วยอธิการบดีและผู้อำนวยการสำนักสหกิจศึกษา  
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มารุต อิมปะวัฒนะ)

## จดหมายนำส่งรายงาน

วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2565

เรียน อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

อาจารย์จู่ระ ฮ่านต้า

ตามที่คณะผู้จัดทำ นายพงษ์เพชร พุ่มลอยฟ้า นักศึกษาภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ได้ไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ระหว่างวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2564 ในตำแหน่ง ช่างซ่อมบำรุง ณ บริษัท พี.พี.ลิฟท์ จำกัด และได้รับมอบหมายจากพนักงานที่ปรึกษาให้ศึกษาและทำรายงานเรื่อง

### “ การติดตั้ง และซ่อมบำรุงลิฟท์ขนของโรงงาน ”

บัดนี้การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้สิ้นสุดลงแล้ว คณะผู้จัดทำจึงขอส่งรายงานดังกล่าวมา พร้อมกันนี้จำนวน 1 เล่ม เพื่อขอรับคำปรึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

นายพงษ์เพชร พุ่มลอยฟ้า

นักศึกษาสหกิจศึกษา ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

## กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgement)

การที่คณะผู้จัดทำได้มาปฏิบัติงานในโครงการสหกิจศึกษา ณ บริษัท พี.พี.ลิฟท์ จำกัด ตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2564 ส่งผลให้คณะผู้จัดทำได้รับความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนและการปฏิบัติงานในอนาคต เกี่ยวกับการปฏิบัติงานใน ตำแหน่ง ช่างติดตั้งและซ่อมบำรุง ณ บริษัท พี.พี.ลิฟท์ จำกัด ได้สอน ได้เรียนรู้ งาน และปัญหาที่พบในการทำงานในแผนกต่างๆ จึง ขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ และสนับสนุนจากหลาย ฝ่าย ดังนี้

- 1) คุณพงษ์บดี พุ่มลอยฟ้า (Maintenance)
- 2) คุณสายชล พุ่มลอยฟ้า (Maintenance Supervisor)
- 3) คุณกรวิทย์ ยิ้มดี (Maintenance)
- 4) อาจารย์จรัส อานดำ (อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา)

และบุคคลท่านอื่นๆที่ไม่ได้กล่าวนามทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการจัดทำรายงาน คณะผู้จัดทำขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและเป็น ที่ปรึกษาในการทำรายงานฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ตลอดจนให้การดูแลและให้ความเข้าใจในชีวิต การทำงานจริง ซึ่งผู้จัดทำขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้จัดทำ

นายพงษ์เพชร พุ่มลอยฟ้า

12 กันยายน พ.ศ. 2564

ชื่อโครงการ	: การติดตั้ง และซ่อมบำรุงลิฟท์ขนของโรงงาน
หน่วยกิต	: 5 หน่วยกิต
ผู้จัดทำ	: นายพงษ์เพชร พุ่มลอยฟ้า 6223200032
อาจารย์ที่ปรึกษา	: อาจารย์จรัส อานดำ
ระดับการศึกษา	: ปริญญาตรี (วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต)
สาขาวิชา	: วิศวกรรมไฟฟ้า
คณะ	: วิศวกรรมศาสตร์
ภาคการศึกษา/ปีการศึกษา	: 1/2564

#### บทคัดย่อ

โครงการสหกิจศึกษานี้นำเสนอการติดตั้งและซ่อมบำรุงลิฟท์ขนของโรงงาน ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกงานในโครงการสหกิจศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยสยามกับ บริษัท พี.พี.ลิฟท์ จำกัด ตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ.2564 ถึงวันที่ 10 ธันวาคม 2564 รวมทั้งสิ้น 17 สัปดาห์ ซึ่งทางบริษัทได้มอบหมายให้ดูแลในเรื่องการติดตั้งและการซ่อมบำรุงลิฟท์ เช่นการติดตั้งระบบลิฟท์ ผลจากการออกปฏิบัติงานจริง สามารถนำความรู้ที่ได้เรียนมาประยุกต์ใช้กับงานจริงได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: การติดตั้ง / การซ่อมบำรุง / ลิฟท์

**Project Title** : Installation and Maintenance of Factory Freight Elevators  
**Credits** : 5 Units  
**By** : Mr. Phongphet Pumloyfah 6223200032  
**Advisor** : Mr. Jura Hantam  
**Degree** : Bachelor of Electrical Engineering  
**Major** : Electrical Engineering  
**Faculty** : Engineering  
**Semester/Year** : 1/2021

#### Abstract

This cooperative education project presented the installation and maintenance of the factory freight elevator, which is an experience gained from an internship in the cooperative education project between Siam University and PP Lift Co., Ltd. from August 23, 2021 to December 10, 2021 for a total of 17 weeks, The duties assigned were to take care of the installation and maintenance of elevators such as installing an elevator system. The results suggested that knowledge of this practical education can be used and applied to the real work accordingly.

**Keywords:** installation , maintenance , elevator

Approved by

.....



## สารบัญ

	หน้า
จดหมายนำส่งรายงาน	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
Abstract	ง
สารบัญ	จ
สารบัญรูป	ช
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
1.3 ขอบเขตของโครงการ	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง	3
2.1 Circuit Breaker	3
2.2 มอเตอร์เกียร์	6
2.3 หม้อแปลงไฟฟ้า	8
2.4 รีเลย์(relay)	11
2.5 ลิมิตสวิตช์	16
บทที่ 3 รายละเอียดการปฏิบัติงาน	17
3.1 ชื่อและที่ตั้งของ บริษัท พี.พี.ลิฟท์ จำกัด	17
3.2 ลักษณะการประกอบการและการให้บริการหลักขององค์กร	17
3.3 รูปแบบการจัดการองค์กรและการบริหารงาน	18
3.4 ตำแหน่งและลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย	18
3.5 ชื่อและตำแหน่งของพนักงานที่ปรึกษา	18
3.6 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน	18
3.7 ขั้นตอนและวิธีดำเนินงาน	19
3.8 อุปกรณ์ที่ใช้	19
3.9 การออกแบบการติดตั้งลิฟท์อุตสาหกรรม	20

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4 ผลการปฏิบัติงานตามโครงการ	24
4.1 ขั้นตอนการติดตั้งลิฟท์	24
4.2 ขั้นตอนการซ่อมบำรุงลิฟท์	31
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	32
5.1 สรุปผลของการปฏิบัติงาน	32
5.2 ประโยชน์ด้านสังคม	32
5.3 ประโยชน์ด้านการทำงาน	32
5.4 ปัญหาในการปฏิบัติงาน	33
5.5 การแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน	33
5.6 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน	33
บรรณานุกรม	34
ภาคผนวก	35
ภาคผนวก ก การนิเทศงานสหกิจศึกษา	36
ประวัติผู้จัดทำ	37





## สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 2.1 Circuit Breaker	3
รูปที่ 2.2 ภายในของเบรกเกอร์ Thermomagnetic	4
รูปที่ 2.3 Thermomagnetic รุ่นที่เป็น TMF ไม่สามารถปรับตั้งค่ากระแสที่ใช้งานได้	5
รูปที่ 2.4 ฟังก์ชันของเบรกเกอร์ Electronic	6
รูปที่ 2.5 มอเตอร์เกียร์	6
รูปที่ 2.6 หม้อแปลงไฟฟ้า	9
รูปที่ 2.7 รีเลย์	11
รูปที่ 2.8 หน้าสัมผัสแบบ Normal Close (NC)	12
รูปที่ 2.9 เพาเวอร์รีเลย์	13
รูปที่ 2.10 โซลิดสเตตรีเลย์	13
รูปที่ 2.11 แลทซ์รีเลย์	14
รูปที่ 2.12 เซฟตี้รีเลย์	14
รูปที่ 2.13 ไทม์มอร์รีเลย์	15
รูปที่ 2.14 เทอร์มินอลรีเลย์	15
รูปที่ 2.15 สเต็ปปีงรีเลย์	16
รูปที่ 2.16 ลิมิตสวิตช์	16
รูปที่ 2.17 โครงสร้างลิมิตสวิตช์	16
รูปที่ 3.1 ที่ตั้งบริษัทของสถานประกอบการ	17
รูปที่ 3.2 วงจรตู้คอนโทรลและวงจรสวิตช์หน้าชั้น	20
รูปที่ 3.3 วงจรมอเตอร์เฟสและหม้อแปลง	21
รูปที่ 3.4 วงจรควบคุมรอกมอเตอร์และ Buzzer	22
รูปที่ 3.5 การทำงานของลิมิตสวิตช์ตัดต่อหน้าชั้น	23
รูปที่ 4.1 รางลิฟท์	24
รูปที่ 4.2 มอเตอร์	24
รูปที่ 4.3 ตัวถังลิฟท์	25
รูปที่ 4.4 โกวเนออร์	25

## สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่ 4.5 ตู้คอลโททรล	26
รูปที่ 4.6 รางไฟ	26
รูปที่ 4.7 ริมิตตัดต่อหน้าชั้น	27
รูปที่ 4.8 ริมิตประตู	27
รูปที่ 4.9 บัสเซอร์	28
รูปที่ 4.10 โอเวอร์โหลด	28
รูปที่ 4.11 ไฟเรน	29
รูปที่ 4.12 ไฟแสงสว่าง และปลั๊กไฟ	29
รูปที่ 4.13 เทลโหลด	30
รูปที่ 4.14 เช็คสคิงมอเตอร์	31
รูปที่ 4.15 เช็คราง และเติมน้ำมันราง	31
รูปที่ 4.16 เช็คอุปกรณ์ไฟฟ้า	32



## สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตารางโครงสร้างหม้อแปลงไฟฟ้า	9
ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการ	19



## บทที่ 1

### บทนำ

#### 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

เนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในประเทศไทยมีส่วนงานที่เป็นคลังสำหรับเก็บสินค้า เพื่อเก็บรักษาก่อนการขนส่งสินค้าไปในสถานที่ต่าง ๆ ภายในโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งอาจต้องใช้พื้นที่ที่ห่างไกล หรืออยู่ในชั้นที่สูงกว่าหากมีพื้นที่จำกัด จึงต้องจำเป็นต้องมีลิฟท์ขนส่งสินค้าในที่ที่มีการเก็บสินค้าหรือที่ที่จะเคลื่อนย้ายสินค้าไปตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อความสะดวกสบายในการทำงานและประหยัดเวลา อีกทั้งยังช่วยลดแรงคนในการเคลื่อนย้ายสินค้าด้วย

บริษัท พี.พี.ลิฟท์ จำกัด เป็นบริษัทรับติดตั้ง และซ่อมบำรุงลิฟท์ขนส่งสินค้าตามโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งการติดตั้ง ซ่อมบำรุงลิฟท์อุตสาหกรรมนั้นจะต้องมีแบบวงจรถางงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ ของลิฟท์นั้น ๆ ซึ่งวงจรถางต่ออุปกรณ์และการติดตั้งตู้คอนโทรลจะไม่เหมือนกันทุกที่ บางที่มีหลายชั้น บางที่มี 2 ชั้น แต่ละที่จะมีอุปสรรคในการทำงานที่แตกต่างกันและการคำนวณการใช้จ่ายไฟเข้าอุปกรณ์ต่าง ๆ ต้องมีความรอบคอบในงานติดตั้งทุกงาน

จากการที่คณะผู้จัดทำรายงานได้ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ บริษัท พี.พี.ลิฟท์ จำกัด และได้รับมอบหมายให้ฝึกปฏิบัติการติดตั้ง และซ่อมบำรุงลิฟท์อุตสาหกรรม จึงได้ทำการรวบรวมปัญหาการติดตั้ง และซ่อมบำรุงลิฟท์อุตสาหกรรม เพื่อมาปรับปรุงและแก้ไขปัญหานี้ที่แก้ไขได้เช่น การต่อและการวางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในตู้คอนโทรล ต้องมีการวางที่ต่อวงจรง่ายและสามารถแก้ไขงานภายหลังได้ง่าย เมื่อนำตู้คอนโทรลไปติดตั้งหน้างานจริงปัญหาจะลดน้อยลง สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้อย่างรวดเร็วและสามารถนำไปขยายผลเพื่อนำไปใช้กับการผลิตและติดตั้งในโรงงานอื่น ๆ ได้อีก ซึ่งคณะผู้จัดทำหวังว่ารายงานโครงการสหกิจศึกษา เล่มนี้จะเป็นแนวเพื่อปรับปรุงการเกิดปัญหาต่อ ๆ ไป

#### 1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อศึกษาการติดตั้ง และซ่อมบำรุงลิฟท์อุตสาหกรรม

1.2.2 เพื่อรวบรวมปัญหาการติดตั้ง และซ่อมบำรุงลิฟท์อุตสาหกรรม เพื่อมาปรับปรุงและลดปัญหาการติดตั้งลิฟท์อุตสาหกรรม

1.2.3 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตั้ง และซ่อมบำรุงลิฟท์อย่างถูกต้อง

### 1.3 ขอบเขตของโครงการ

- 1.3.1 สามารถติดตั้งลิฟต์อุตสาหกรรม ที่ติดตั้งในอาคาร
- 1.3.2 ทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ปัญหาการวางแผนการติดตั้งลิฟต์
- 1.3.3 รวบรวมวิธีการแก้ไขปัญหาการติดตั้งลิฟต์แบบต่าง ๆ ให้ถูกต้องตามมาตรฐาน
- 1.3.4 รวบรวมวิธีการซ่อมบำรุงลิฟต์ทุกขั้นตอนในการปฏิบัติ

### 1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 ลดการเกิดปัญหาการก่อสร้างบ่อลิฟท์ที่ไม่ตรงตามแผนงาน
- 1.4.2 ลดการเกิดปัญหาต่าง ๆ ในการติดตั้งลิฟต์อุตสาหกรรม
- 1.4.3 ได้ศึกษาการค้นหาปัญหาโรงงานต่าง ๆ ที่ไปติดตั้งลิฟท์
- 1.4.4 สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานได้
- 1.4.5 ลดการเกิดปัญหาการซ่อมบำรุงลิฟท์ในขั้นตอนต่างๆ



## บทที่ 2

### ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง

#### 2.1 Circuit Breaker

เบรกเกอร์ เป็นอุปกรณ์ทำหน้าที่ในการตัดวงจรไฟฟ้าแบบอัตโนมัติเมื่อเกิดความผิดปกติในระบบ เพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับสายไฟ โหลด Load (เช่น มอเตอร์ ,Generator หรือ อุปกรณ์ไฟฟ้า)

2.1.1 เบรกเกอร์สามารถแบ่งตามขนาดเป็น 3 ประเภท

MCB : Miniature Circuit Breaker (เบรกเกอร์ตู้ย่อย) มีค่ากระแสต่ำกว่าหรือเท่ากับ 100 A ส่วนใหญ่ใช้ภายในบ้านพักอาศัย ติดตั้งภายในตู้ Consumer หรือ ตู้ Load Center

MCCB : Moulded Case Circuit Breaker (โมลด์เคสเซอร์กิตเบรกเกอร์) มีค่ากระแสต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1600 A

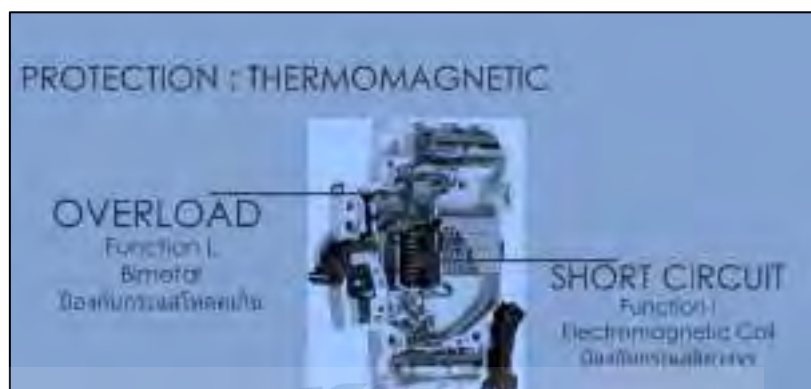
ACB : Air Circuit Breaker(แอร์เซอร์กิตเบรกเกอร์) มีค่ากระแสต่ำกว่าหรือเท่ากับ 6300 A



รูปที่ 2.1 Circuit Breaker

2.1.2 หลักการทำงานของเบรกเกอร์ แบ่งออกเป็น 2 แบบ Thermomagnetic และ Electronic  
ดังนี้

Thermomagnetic เบรกเกอร์แบบ Thermomagnetic ใช้หลักการทำงานทางความร้อน โดยการแปลงกระแสไฟฟ้าเป็นพลังงานความร้อน



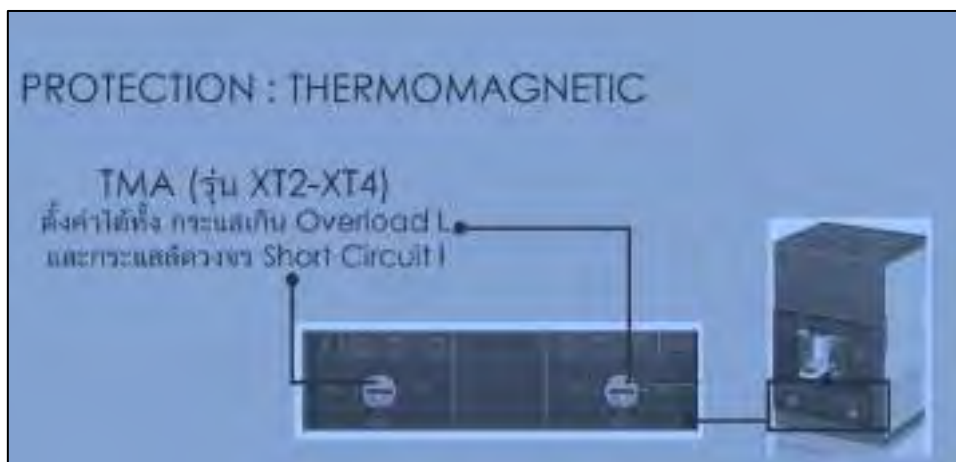
### รูปที่ 2.2 ภายในของเบรกเกอร์ Thermomagnetic

เบรกเกอร์แบบ Thermomagnetic มีฟังก์ชันการป้องกัน 2 แบบ

1. การป้องกันกระแสไหลเกิน (Overload) หรือที่เรียกว่า Function L ใช้หลักการป้องกันแบบ Bimetal
2. การป้องกันกระแสลัดวงจร (Short Circuit) หรือที่เรียกว่า Function I ใช้หลักการป้องกันแบบ Electromagnetic coil

เบรกเกอร์แบบ Thermomagnetic มีให้เลือก 3 แบบ TMF, TMD และ TMA

1. เบรกเกอร์รุ่น TMF ไม่สามารถปรับตั้งค่ากระแสที่ใช้งานได้
2. เบรกเกอร์รุ่น TMD สามารถปรับตั้งค่ากระแสไหลเกิน (Overload L) ได้ตั้งแต่ 0.7-1 เท่า
3. เบรกเกอร์รุ่น TMA สามารถปรับตั้งค่าได้ทั้งกระแสไหลเกิน (Overload L) และ กระแสลัดวงจร (Short Circuit I)



รูปที่ 2.3 Thermomagnetic รุ่นที่เป็น TMF ไม่สามารถปรับตั้งค่ากระแสที่ใช้งานได้

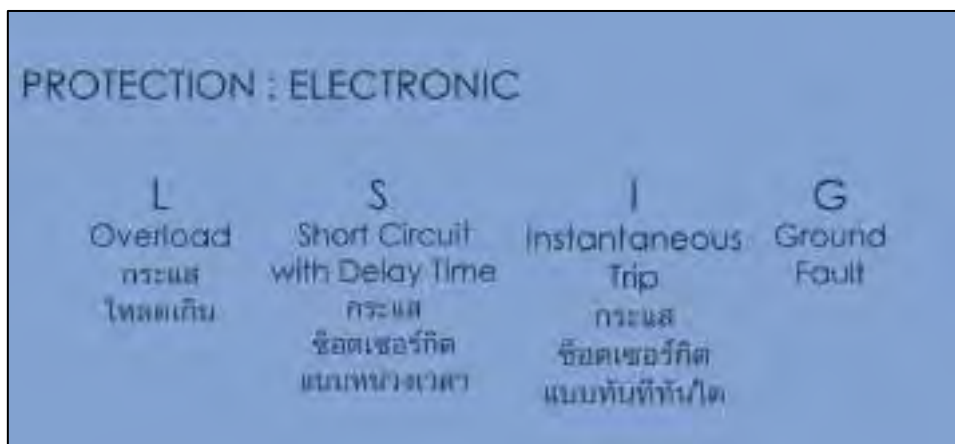
2.1.3 Electronic เบรกเกอร์แบบ Electronic ใช้การวัดค่ากระแสใช้งานจริงด้วย CT และส่งค่าที่วัดได้ไปทำการคำนวณด้วยระบบ Microcontroller

เบรกเกอร์แบบ Electronic มีฟังก์ชันการป้องกันให้เลือกทั้งหมด 4 แบบ

1. ฟังก์ชัน L การป้องกันกระแส โหลดเกิน Overload
2. ฟังก์ชัน S การป้องกันกระแสลัดวงจรแบบหน่วงเวลา Short circuit with delay
3. ฟังก์ชัน I การป้องกันกระแสลัดวงจรแบบทันทีทันใด Instantaneous Trip
4. ฟังก์ชัน G ground fault

time





รูปที่ 2.4 ฟังก์ชันของเบรกเกอร์ Electronic

## 2.2 มอเตอร์เกียร์



รูปที่ 2.5 มอเตอร์เกียร์

มอเตอร์เกียร์ (Gear Motor) คือ อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับควบคุมการทำงานของเครื่องจักรที่เคลื่อนที่ด้วยกำลังกล เช่น เครื่องลำเลียงสินค้า เป็นต้น โดยอาศัยหลักการทำงานจากมอเตอร์แปลงพลังงานไฟฟ้าให้เป็นพลังงานกลทำให้วัตถุสามารถเคลื่อนที่ได้ และฟันเฟืองหรือเกียร์ทำหน้าที่ลดรอบความเร็วหรือทอร์คแรงบิด ซึ่งลักษณะภายนอกของอุปกรณ์นี้จะมีรูปทรงคล้ายกับท่อนโลหะทรงกระบอกที่ประกอบด้วยตัวเรือน หน้าแปลน และก้านเพลายื่นออกมา ส่วน

ด้านในประกอบด้วยกลไกการทำงานต่างๆ เช่น ก้านเพลลา แบร์ริง ฟันเฟือง ฯลฯ ทั้งนี้เนื่องจากมอเตอร์เกียร์มีหลายรูปแบบ ดังนั้นจึงควรพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสมกับประเภทงานเพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพสูง

### 2.2.1 ประเภทมอเตอร์เกียร์

มอเตอร์เกียร์ตรง (Helical Gear Motor) ลักษณะภายในมีฟันเฟืองแบบเฉียงที่ให้คุณสมบัติสามารถครอบมอเตอร์และเพิ่มแรงบิดให้เหมาะสมกับงานหลายประเภท โดยมีให้เลือกใช้หลากหลายรูปแบบทั้งแบบขาตั้ง หน้าแปลน หรือแบบมอเตอร์เกียร์ 2 เพลาออก ซึ่งนิยมนำมาใช้ในงานในภาคครัวเรือนและภาคอุตสาหกรรมกันเป็นจำนวนมาก เช่น ประตูเลื่อนอัตโนมัติ, งานรอกยกของ และอีกมากมาย

มอเตอร์เกียร์แบบขาตั้ง (Parallel Shaft Gear Motor) โครงสร้างภายนอกประกอบด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า ก่อ่งเกียร์ และก้านเพลลาขึ้นออกมา โดยที่ฟันเกียร์จะมีฐานเป็นขาตั้งที่ใช้สำหรับติดตั้งและยึดเข้ากับเครื่องจักรได้อย่างแน่นหนา ทำให้มอเตอร์เกียร์ทำงานได้แข็งแรงทนทาน และให้แรงบิดในการขับเคลื่อนสูง จึงเหมาะสำหรับงานส่งกำลังที่ใช้งานหนักอย่างต่อเนื่อง เช่น งานยก, งานลำเลียงสินค้า, ขับเคลื่อนเครื่องจักร เป็นต้น

มอเตอร์เกียร์แบบหน้าแปลน (Flange Shaft Gear Motor) มีลักษณะเด่นบริเวณฝั่งก้านเพลลาที่อยู่ตรงกลางด้านข้างจะยื่นออกมาเพื่อใช้รองรับการทำงานร่วมกับมอเตอร์หรือเครื่องยนต์ได้ในตัว ทำให้มอเตอร์เกียร์แบบหน้าแปลนสามารถส่งแรงบิดสูงได้เต็มกำลังทำงานเงียบ และสะดวกในการติดตั้งใช้งานทั้งภายในและภายนอกอาคาร จึงเหมาะสำหรับใช้ในงานอุตสาหกรรมหนักและเบาทุกชนิด เช่น งานยก, สายพานลำเลียงสินค้า เป็นต้น

มอเตอร์เกียร์แพลนเนตารี (Planetary Gear Motor) โครงสร้างถูกออกแบบมาให้ส่งถ่ายกำลังจากชุดฟันเฟืองที่เคลื่อนที่รอบแกนของฟันเฟืองตัวอื่นและในขณะที่เดียวกันก็จะหมุนรอบตัวเองด้วย ซึ่งเป็นคุณสมบัติพิเศษที่สามารถถ่ายโอนน้ำหนักระหว่างการใช้งานได้ดี และมีประสิทธิภาพในการระบายความร้อน จึงเป็นที่นิยมใช้งานในโรงงานอุตสาหกรรมและเครื่องยนต์กันอย่างแพร่หลาย

มอเตอร์เกียร์ 2 เพลาออก (Reducer Double Shaft Gear Motor) หรือมอเตอร์เกียร์ 2 เพลา จะมีลักษณะโดดเด่นที่ก้านเพลลาจะยื่นออกมาจากหัวเกียร์ทั้งสองด้าน คือ ด้านข้างหรือ

ด้านบน ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มความแข็งแรง ด้านทานต่อแรงกระแทกและการสึกหรอ ทำให้สามารถใช้ใน ระบบการทำงานที่ซับซ้อนได้ดี โดยมีให้เลือกใช้งานทั้งแบบขาตั้งและแบบหน้าแปลน จึงเหมาะ สำหรับใช้ติดตั้งเข้ากับย้อย (Couping), โข่เฟือง, สายพานลำเลียง เป็นต้น

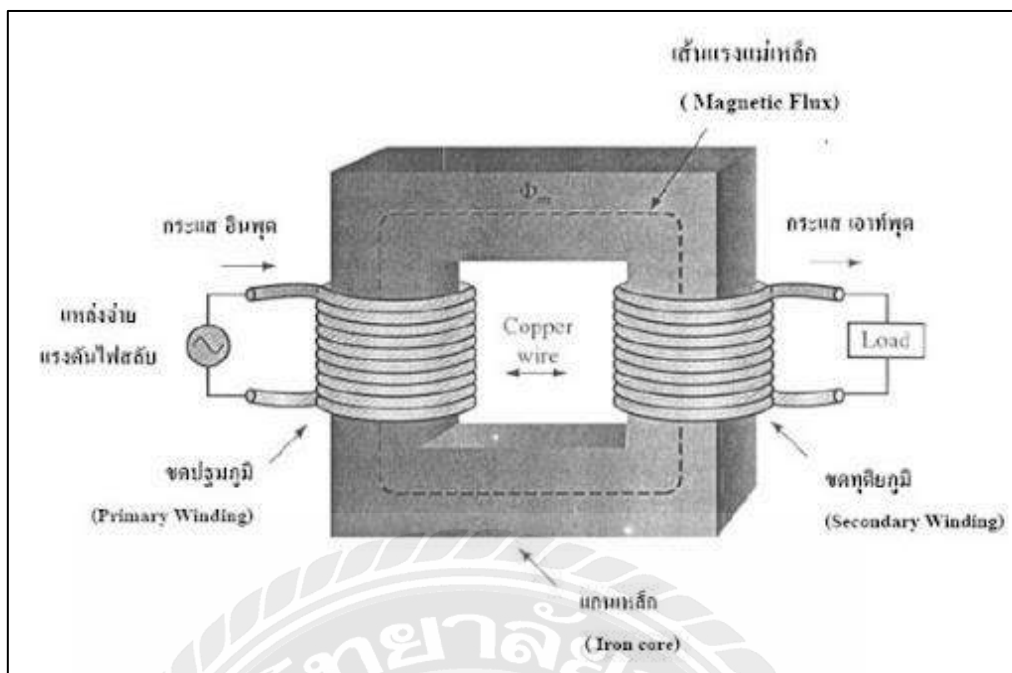
### 2.3 หม้อแปลงไฟฟ้า

เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับส่งผ่านพลังงานไฟฟ้า สามารถเปลี่ยนขนาดแรงดันไฟฟ้า หรือ ขนาดของกระแสไฟฟ้าได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับการออกแบบและใช้งาน

#### 2.3.1 โครงสร้างหม้อแปลงไฟฟ้า

หม้อแปลงแบ่งออกตามการใช้งานของระบบไฟฟ้ากำลังได้ 2 แบบคือ หม้อแปลงไฟฟ้า ชนิด 1 เฟส และหม้อแปลงไฟฟ้าชนิด 3 เฟส วัสดุที่ใช้ทำขดลวดหม้อแปลงโดยทั่วไปทำมาจากสาย ทองแดงเคลือบน้ำยาฉนวน มีขนาดและลักษณะลวดเป็นทรงกลมหรือแบนขึ้นอยู่กับขนาดของหม้อ แปลง ลวดเส้นโตจะมีความสามารถในการจ่ายกระแสได้มากกว่าลวดเส้นเล็ก

หม้อแปลงขนาดใหญ่มักใช้ลวดถักแบบตีเกลียวเพื่อเพิ่มพื้นที่สายตัวนำให้มีทางเดินของ กระแสไฟมากขึ้น สายตัวนำที่ใช้พันขดลวดบนแกนเหล็กทั้งขดลวดปฐมภูมิและขดลวดทุติยภูมิอาจ มีแทปแยก (Tap) เพื่อแบ่งขนาดแรงเคลื่อนไฟฟ้า (ในหม้อแปลงขนาดใหญ่จะใช้การเปลี่ยนแทป ด้วยสวิตช์อัตโนมัติ)



รูปที่ 2.6 หม้อแปลงไฟฟ้า

ตารางที่ 2.1 ตารางโครงสร้างหม้อแปลงไฟฟ้า

ตารางตารางโครงสร้างหม้อแปลงไฟฟ้า	
ชื่อส่วนประกอบ	คำอธิบาย
ขดลวดตัวนำปฐมภูมิ	ทำหน้าที่รับแรงเคลื่อนไฟฟ้า
ขดลวดทุติยภูมิ	ทำหน้าที่จ่ายแรงเคลื่อนไฟฟ้า
ขั้วต่อสายไฟ	ทำหน้าที่เป็นจุดต่อสายไฟกับขดลวด
แผ่นป้าย	ทำหน้าที่บอกรายละเอียดประจำตัวหม้อแปลง
อุปกรณ์ระบายความร้อน	ทำหน้าที่ระบายความร้อนให้กับขดลวด เช่น อากาศ, พัดลม, น้ำมัน หรือใช้ทั้งพัดลมและน้ำมันช่วยระบายความร้อน เป็นต้น
โครงหรือตัวถังของหม้อแปลง	ทำหน้าที่บรรจุขดลวด แกนเหล็กรวมทั้งการติดตั้งระบบระบายความร้อนให้กับหม้อแปลงขนาดใหญ่
สวิทช์และอุปกรณ์ควบคุม	ทำหน้าที่ควบคุมการเปลี่ยนขนาดของแรงเคลื่อนไฟฟ้า และมีอุปกรณ์ป้องกันไฟฟ้าชนิดต่าง ๆ รวมอยู่ด้วย

### 2.3.2 ชนิดของหม้อแปลงไฟฟ้า

การจำแนกหม้อแปลงตามขนาดกำลังไฟฟ้ามีดังนี้

1.ขนาดเล็กจนถึง 1 VA เป็นหม้อแปลงที่ใช้กับการเชื่อมต่อระหว่างสัญญาณในงานอิเล็กทรอนิกส์

2.ขนาด 1-1000 VA เป็นหม้อแปลงที่ใช้กับงานด้านเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านขนาดเล็ก

3.ขนาด 1 kVA -1 MVA เป็นหม้อแปลงที่ใช้กับงานจำหน่ายไฟฟ้าในโรงงาน สำนักงาน ที่พักอาศัย

4.ขนาดใหญ่ตั้งแต่ 1 MVA ขึ้นไป เป็นหม้อแปลงที่ใช้กับงานระบบไฟฟ้ากำลัง ในสถานีไฟฟ้าย่อย การผลิตและจ่ายไฟฟ้า

นอกจากนี้หม้อแปลงยังสามารถจำแนกชนิดตามจำนวนรอบของขดลวดได้ดังนี้

1.หม้อแปลงแรงเคลื่อนไฟฟ้าเพิ่ม (Step-Up) ขดลวดทุติยภูมิจะมีจำนวนรอบมากกว่าขดลวดปฐมภูมิ

2.หม้อแปลงแรงเคลื่อนไฟฟ้าลง (Step-Down) ขดลวดทุติยภูมิจะมีจำนวนรอบน้อยกว่าปฐมภูมิ

3.หม้อแปลงที่มีแทปแยก (Tap) ทำให้มีขนาดของแรงเคลื่อนไฟฟ้าได้หลายระดับ

4.หม้อแปลงที่ใช้สำหรับแยกวงจรไฟฟ้าออกจากกัน (Isolating) ขดลวดทุติยภูมิจะมีจำนวนรอบเท่ากับขดลวดปฐมภูมิหรือมีแรงเคลื่อนไฟฟ้าเท่ากันทั้งสองด้าน

หม้อแปลงแบบปรับเลื่อนค่าได้ (Variable) ขดลวดทุติยภูมิและปฐมภูมิจะเป็นขดลวดขดเดียวกัน หรือเรียกว่า หม้อแปลงออโต้ (Autotransformer)

หม้อแปลงกระแส (Current Transformer: CT) ออกแบบมาให้ใช้งานร่วมกับเครื่องวัดกระแสไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ไฟฟ้าบางอย่างที่ต้องต่อร่วมกันในวงจรเดียวกันแต่ต้องการกระแสไฟต่ำ หม้อแปลงกระแสจะทำหน้าที่แปลงขนาดกระแสลงตามอัตราส่วนระหว่างปฐมภูมิต่อทุติยภูมิเช่น 300 : 5 หรือ 100 : 5 เป็นต้น สำหรับหม้อแปลงกระแส 300 : 5 หมายถึงหม้อแปลงจะจ่ายกระแสทุติยภูมิ 5 A หากได้รับกระแสปฐมภูมิ 300 A หม้อแปลงกระแสจะต้องมีโหลดต่อไว้กับ ทุติยภูมิเพื่อป้องกันทุติยภูมิเกิดแรงเคลื่อนไฟฟ้าสูงในขณะที่ปฐมภูมิมีกระแสไฟฟ้าผ่าน และถ้าหม้อแปลงกระแสไม่ได้ใช้งาน ควรใช้สายไฟลัดวงจรหรือ ต่อวงจรไว้กับขั้วทุติยภูมิด้วย

## 2.4 รีเลย์(relay)

รีเลย์(relay) คืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในวงจรควบคุมอัตโนมัติ ทำหน้าที่เปรียบเสมือนสวิตช์ไฟ ที่ใช้แรงดันไฟฟ้าในการเปิดและปิดอุปกรณ์ไฟฟ้าเพื่อควบคุมวงจรต่างๆ



รูปที่ 2.7 รีเลย์

หลักการการทำงานของรีเลย์

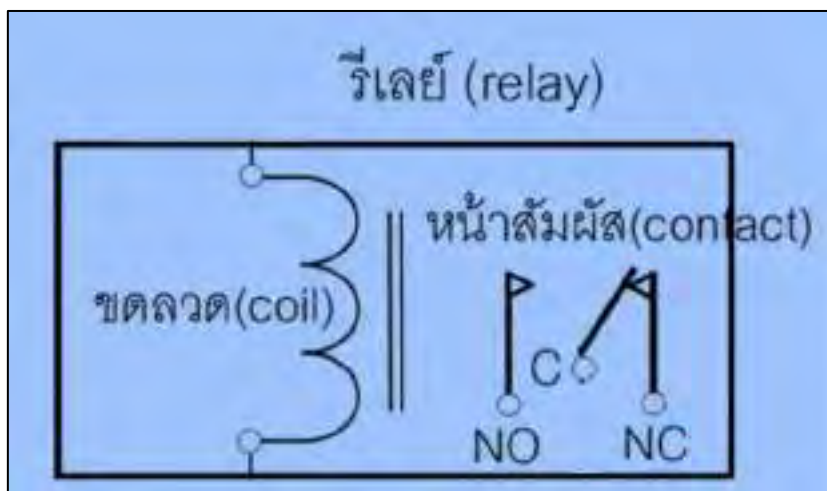
รีเลย์จะทำงานโดยการป้อนกระแสไฟฟ้าให้กับขดลวด เพื่อเปลี่ยนแรงดันไฟฟ้าให้เป็นพลังงานแม่เหล็ก สำหรับใช้ดึงดูดหน้าสัมผัส (contact) ให้เปลี่ยนทิศทางการไหลของไฟฟ้า เพื่อควบคุมการจ่ายไฟให้กับอุปกรณ์ต่างๆคล้ายกับสวิตช์

ส่วนประกอบสำคัญของรีเลย์มีดังนี้

1. ขดลวด (coil) ทำหน้าที่รับแรงดันไฟฟ้าจากวงจรตัวควบคุมหรือ controller เพื่อเหนี่ยวนำกระแสไฟฟ้าให้เปลี่ยนเป็นพลังงานแม่เหล็กในการทำให้ดึงดูดหน้าสัมผัส (contact) ให้เปลี่ยนตำแหน่ง

2. หน้าสัมผัส (contact) ทำหน้าที่เหมือนสวิตช์ ที่กำหนด ทิศทางการจ่ายกระแสไฟฟ้าให้กับอุปกรณ์ที่เราต้องการ

จุดต่อใช้งานมาตรฐานในวงจร



รูปที่ 2.8 หน้าสัมผัสแบบ Normal Close (NC)

จุดต่อ NC ย่อมาจาก normal close หมายความว่า ปกติปิด คือ หากยังไม่มีกระแสไฟให้ขดลวด (coil) หน้าสัมผัสนี้จะเชื่อมต่อกับจุดต่อ C โดยทั่วไปแล้วเรามักต่อจุดนี้เข้ากับอุปกรณ์หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ต้องการให้ทำงานตลอดเวลา

จุดต่อ NO ย่อมาจาก normal open หมายความว่า ปกติเปิด คือ หากยังไม่มีกระแสไฟให้ขดลวด (coil) หน้าสัมผัสจะยังไม่เชื่อมต่อกับจุดต่อ C โดยทั่วไปแล้วเรามักต่อจุดนี้เข้ากับอุปกรณ์หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ต้องการให้ทำงานในช่วงเวลาจำกัดเท่านั้น

จุดต่อ C ย่อมาจาก common หมายถึง จุดร่วมที่ต่อมาจากแหล่งจ่ายไฟ

ประเภทของรีเลย์

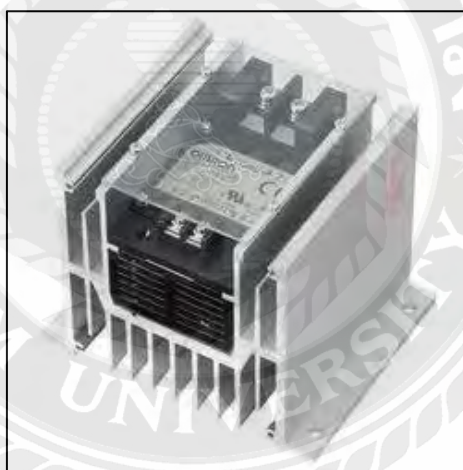
1. เพาเวอร์รีเลย์ (Power Relay) คือ รีเลย์ที่ช่วยตรวจสอบการทำงานของวงจรไฟฟ้าที่มีความผิดปกติจากการเกิดกระแสไฟฟ้าขาด หรือกระแสไฟฟ้าเกิน และเกิดแรงดันต่ำ-แรงดันสูงได้เป็นอย่างดี โดยเพาเวอร์รีเลย์นั้นจะทำหน้าที่ตัดวงจรส่วนที่ผิดปกติออกทันที เพื่อป้องกันไม่ให้อุปกรณ์และส่วนประกอบต่างๆ ของไฟฟ้าเกิดความเสียหายได้





รูปที่ 2.9 เพาเวอร์รีเลย์

2. โซลิดสเตตรีเลย์ (SSR) เป็นรีเลย์ที่มีขนาดเล็ก โครงสร้างแตกต่างจากรีเลย์ทั่วไปคือ ไม่ใช้ส่วนของหน้าสัมผัส (Contact) ในการตัด-ต่อวงจรแต่จะใช้อุปกรณ์เซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) ทำให้ไม่มีชิ้นส่วนเคลื่อนที่ ข้อดีคือ ลดเสียงรบกวน ตอบสนองการทำงานรวดเร็ว ป้องกันการสันตะเหือนและแรงกระแทก มีอายุการใช้งานนาน นิยมนำไปใช้กับอุปกรณ์ต่อพ่วง คอมพิวเตอร์ เครื่องทำความร้อน ไฟฟ้าและเครื่องจักรอุตสาหกรรม



รูปที่ 2.10 โซลิดสเตตรีเลย์

3. แลตชิ่งรีเลย์ (Latching Relay) คือ อุปกรณ์สลับหรือเปลี่ยนตำแหน่งการทำงานอัตโนมัติ โดยมีหลักการทำงาน คือ จ่ายกระแสไฟเข้าที่ ฟังขาเปิด และฟังขาปิดทุกครั้ง ทำให้กระแสไฟฟ้าไหลผ่านขดลวดหรือหน้าสัมผัสของรีเลย์ เพื่อเปิด-ปิดและสลับการทำงานของอุปกรณ์ไฟฟ้าต่างๆ ที่อยู่ในระบบควบคุมเดียวกัน แลตชิ่งรีเลย์จะนิยมใช้ติดตั้งเข้ากับระบบควบคุมการทำงานของเครื่องมือเครื่องจักร เช่น แอร์ ปั้มน้ำ มอเตอร์ เป็นต้น





รูปที่ 2.11 แลทซ์รีเลย์

4.เซฟตี้รีเลย์ (Safety Relay) เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยควบคุม ตรวจสอบ และรักษาความปลอดภัยของเครื่องใช้ไฟฟ้าหลักการทำงานคือ จะตัดการทำงานของไฟฟ้าในระบบทันทีที่มีไฟเกิน ใช้งานง่ายโดยแค่นำไปติดตั้งหรือเชื่อมต่อเข้ากับอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักรในอุตสาหกรรม เช่น เซ็นเซอร์มันแสงนิรภัย(Safety Light Curtain) ปุ่มกดฉุกเฉิน(Emergency Stop Button)



รูปที่ 2.12 เซฟตี้รีเลย์

5. ไทม์มอร์รีเลย์ (Timer Relay) มีลักษณะคล้ายนาฬิกา มีทั้งแบบอนาล็อกและแบบดิจิทัล เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับกำหนดเวลาเปิด-ปิด ระบบควบคุมการทำงานของเครื่องจักรและอุปกรณ์ไฟฟ้า เมื่อจ่ายหรือหยุดจ่ายกระแสไฟ รีเลย์จะเริ่มทำงานตามเวลาที่ผู้ใช้งานตั้งค่าไว้ โดยที่หน้าสัมผัสจะสามารถอยู่ในสถานะคงที่ หรือสลับตรงกันข้าม และทำให้เริ่มนับเวลาหรือหยุดเวลาจนครบกำหนดได้



รูปที่ 2.13 ไทม์เมอร์รีเลย์

6.เทอร์มินอลรีเลย์ (Terminal Relay) เป็นรีเลย์ชนิดประหยัดพลังงาน (Work-saving relay) มีขนาดเล็ก ซึ่งจะติดตั้งอยู่ในหน่วยรีเลย์ (Relay Units) นำไปประยุกต์ใช้งานจากแบบอินพุต-เอาต์พุต (I/O) เป็นแบบคอนโทรลเลอร์ที่ตั้งโปรแกรมได้เมื่อต้องการลดการใช้พลังงาน สามารถนำไปใช้เชื่อมต่อโซลินอยด์วาล์วหรืออุปกรณ์อื่นๆ เข้ากับคอนโทรลเลอร์ เช่น PLC ได้



รูปที่ 2.14 เทอร์มินอลรีเลย์

7.สเต็ปปีงรีเลย์ (Stepping Relay) เป็นอุปกรณ์ช่วยควบคุมและสลับตำแหน่งการทำงานอัตโนมัติของอุปกรณ์ไฟฟ้าต่างๆ ที่อยู่ในวงจร ควบคุมเดียวกัน โดยมีหน้าสัมผัสและจุดเชื่อมต่อใช้งานมากกว่ารีเลย์ชนิดอื่นๆ นิยมใช้ติดตั้งเข้ากับแผงควบคุมระบบการทำงานที่มีขนาดใหญ่ เช่น การควบคุมระบบเครื่องสูบน้ำ การควบคุมกระบวนการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น



รูปที่ 2.15 สเต็ปป์รีเลย์

## 2.5 ลิ้มิตสวิตช์

ลิ้มิตสวิตช์ หรือ สวิตช์จำกัดระยะ (Limit Switch) คือ อุปกรณ์เปิด/ปิด วงจรไฟฟ้าที่ใช้สำหรับจำกัดระยะทาง และตัด/ต่อ วงจรการทำงานของระบบอัตโนมัติต่างๆ ในงานอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่แล้วจะใช้เพื่อควบคุมการทำงานของระบบอัตโนมัติ และยังใช้ตรวจสอบตำแหน่งของวัตถุว่ามี หรือไม่มี



รูปที่ 2.16 ลิ้มิตสวิตช์

โครงสร้างของลิ้มิตสวิตช์

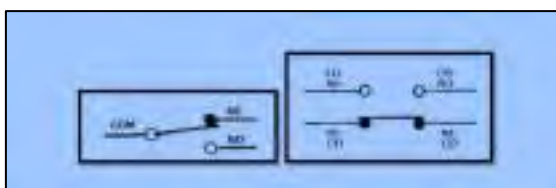
มีลักษณะคล้าย สวิตช์ปุ่มกดทั่วไปคือ เป็นกล่องสี่เหลี่ยมขนาดเล็ก ประกอบด้วย

1. ปุ่มสวิตช์เปิด/ปิด หลากหลายรูปทรงให้เลือกใช้งาน
2. ภายในจะเป็นจุดเชื่อมต่อที่มีหลักการทำงาน 2 ลักษณะ ได้แก่

-แบบปกติเปิด (NO) หน้าสัมผัสจะไม่ต่อถึงกัน ทำให้กระแสไฟฟ้าไหลผ่านไม่ได้

-แบบปกติปิด (NC) เมื่อมีแรงกดจากภายนอกมากกระทำ เช่น ชิ้นงานเคลื่อนมาทับ

ปุ่มกด หรือ ลูกสูบเคลื่อนที่มาชนปุ่มกด ทำให้เปลี่ยนเป็นแบบปกติปิด (NC) หน้าสัมผัสต่อถึงกัน ทำให้กระแสไฟฟ้าสามารถไหลผ่านได้



รูปที่ 2.17 โครงสร้างลิ้มิตสวิตช์

### บทที่ 3

#### รายละเอียดการปฏิบัติงาน

#### 3.1 ชื่อและที่ตั้งของสถานประกอบการ

ชื่อสถานประกอบการ : บริษัท พี.พี.ลิฟท์ จำกัด (P.P.Lift Co.Ltd)

ที่อยู่ : 2 ซอยบางเชือกหนัง 2 แขวงบางเชือกหนัง เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร 10170

โทรศัพท์ : 081-9307791

เวลาทำการ : วันจันทร์ – เสาร์ เวลา 08.00 – 17.00 น.



รูปที่ 3.1 ที่ตั้งบริษัทของสถานประกอบการ

#### 3.2 ลักษณะการประกอบการและการให้บริการหลักขององค์กร

บริษัท พี.พี.ลิฟท์ จำกัด เป็นบริษัทที่ตั้งอยู่ในพื้นที่แขวงบางเชือกหนัง ซอยบางเชือกหนัง 2 เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร 10170 ด้วยทุนจดทะเบียน 1 ล้านบาท ผลิตและออกแบบลิฟท์ขนส่งลิฟท์โดยสาร ส่งมอบให้ลูกค้าหลัก ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม และบริษัททั่วไป เป็นโรงงานสีขาวปลอดยาเสพติด และได้ผ่านการรับรองมาตรฐาน ISO ทั้งนี้ยังมีกิจกรรมต่าง ๆ ให้พนักงานอีกมากมาย เช่น งานเลี้ยงประจำปี ท่องเที่ยวประจำปี ของขวัญพิเศษเนื่องในโอกาสต่าง ๆ และยังมีกิจกรรมเพื่อสังคม เช่น สร้างลิฟท์โดยสารถวายวัดอินทราวาส เพื่อให้ผู้สูงอายุได้ขึ้นานูญได้สะดวกสบายมากขึ้น

### 3.3 รูปแบบการจัดการองค์การและการบริหารงาน

- |                            |                         |
|----------------------------|-------------------------|
| 1. คุณพงษ์บดี พุ่มลอยฟ้า   | Executive Manager       |
| 2. คุณบุญรอด พูลสวัสดิ์    | Treasury Department     |
| 3. คุณสายชล พุ่มลอยฟ้า     | Maintenance Supervisor  |
| 4. คุณกรวิทย์ ยิ้มดี       | Maintenance             |
| 5. คุณชาญนรงค์ สุขเสริม    | Maintenance             |
| 6. คุณประพนธ์ แสงอรุณไพศาล | Installation Department |
| 7. คุณดิเรก ไพโรจน์พัฒนกิจ | Installation Department |

### 3.4 ตำแหน่งและลักษณะงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย

#### 3.4.1 ตำแหน่งที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย

นายพงษ์เพชร พุ่มลอยฟ้า Maintenance

3.4.2 ลักษณะงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย คือ ตรวจสอบเช็คสต็อกอุปกรณ์ทุกอาทิตย์ และไปติดตั้งลิฟท์ขนส่งตาม โรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ Service ตามแผนงาน และเดินเอกสารที่ได้รับมอบหมาย

### 3.5 ชื่อและตำแหน่งงานของพนักงานที่ปรึกษา

3.5.1 ชื่อพนักงานที่ปรึกษา นายกรวิทย์ ยิ้มดี

3.5.2 ตำแหน่งพนักงาน Maintenance

### 3.6 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน

3.6.1 ระยะเวลาในการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 23 สิงหาคม ถึงวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ.2564

3.6.2 วันเวลาในการปฏิบัติสหกิจศึกษา เวลา 08.00 – 17.00 น. หยุดตามปฏิทินบริษัท กำหนดโดยอิงตามลูกค้า

### 3.7 ขั้นตอนและวิธีดำเนินงาน

#### 3.7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการ

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	2564	2564	2564	2564
1	ศึกษาการทำงาน				
2	รวบรวมปัญหาการ หยุดกระบวนการ ผลิต				
3	ยื่นเสนอโครงการ				
4	อนุมัติโครงการ				
5	ดำเนินการ				
6	ติดตามผลการ ดำเนินงาน				
7	สรุปผล				
8	ขยายผลทำแผน PM				
9	จัดทำรูปเล่ม โครงการ				

### 3.8 อุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้

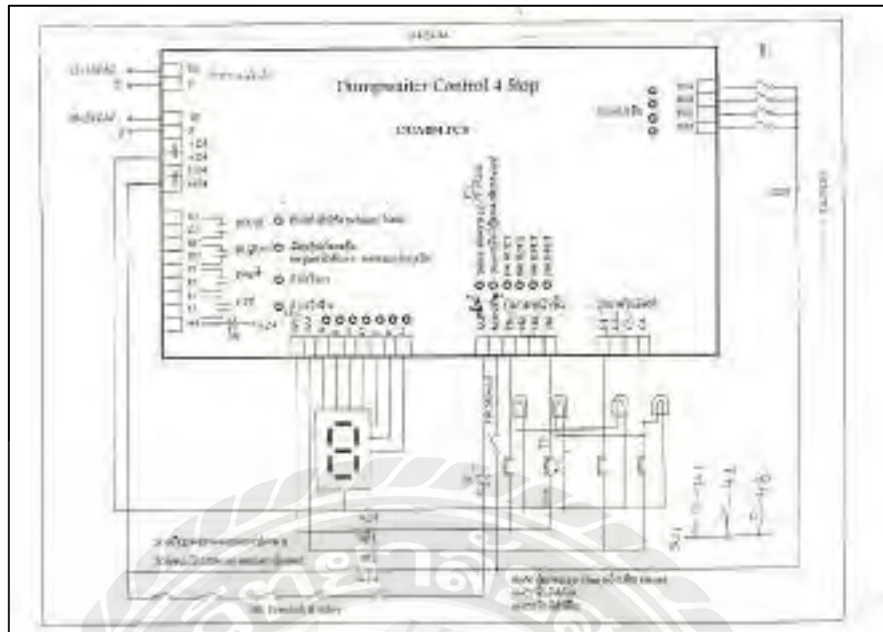
3.8.1 คอมพิวเตอร์

3.8.2 โปรแกรม Excel Word

3.8.3 เครื่องมือการติดตั้ง และService



### 3.9 การออกแบบการติดตั้งลิฟต์อุตสาหกรรม



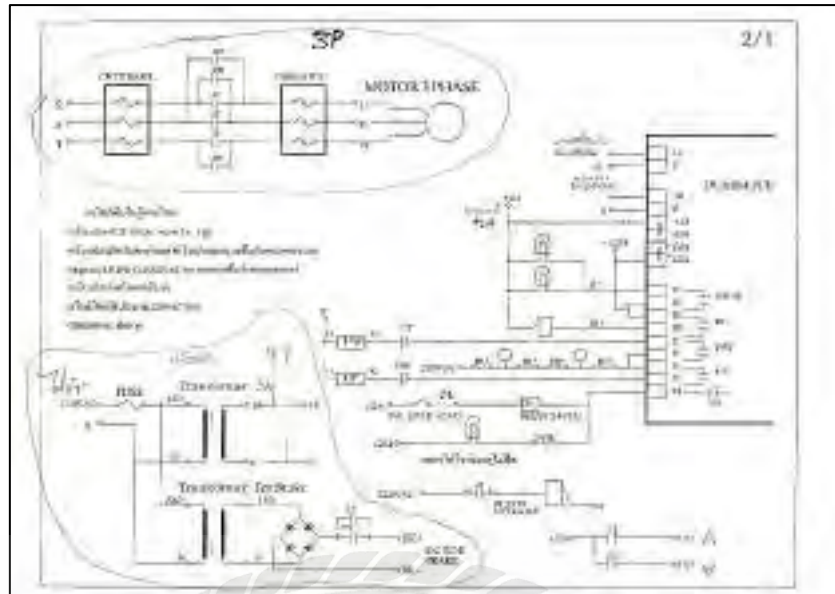
รูปที่ 3.2 วงจรตู้คอนโทรลและวงจรสวิทช์หน้าชั้น

#### 3.9.1 แบบวงจรการต่อตู้คอนโทรลลิฟต์อุตสาหกรรม 4 ชั้น

ในตู้คอนโทรลจะมีอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ควบคุมการทำงานของลิฟต์ เช่น ไฟฟ้าเฟสจากมอเตอร์มาเข้าหม้อแปลงแปลงไฟเป็น 220V ซึ่งในตู้คอนโทรลจะมีไฟ 220V และ 24V ไฟ 220V จะใช้ในการต่อเข้าทำงานกับไฟฟ้าในตัวลิฟต์และปลั๊กบนหลังคาลิฟต์ ส่วนไฟ 24V จะใช้ในงานกับลิมิตสวิทช์ประตู ลิมิตสวิทช์ชั้นจอดหน้าชั้น

#### 3.9.2 แบบวงจรการต่อปุ่มหน้าชั้นลิฟต์

การต่อนำสายสวิทช์ปุ่มกดของแต่ละชั้นต่อเชื่อมในรางไฟที่ติดตั้งอยู่ในปล่องลิฟต์ ต่อเชื่อมกับสายไฟที่พ่วงมาจากตู้คอนโทรล



รูปที่ 3.3 วงจรมอเตอร์ 3 เฟส และ หม้อแปลง

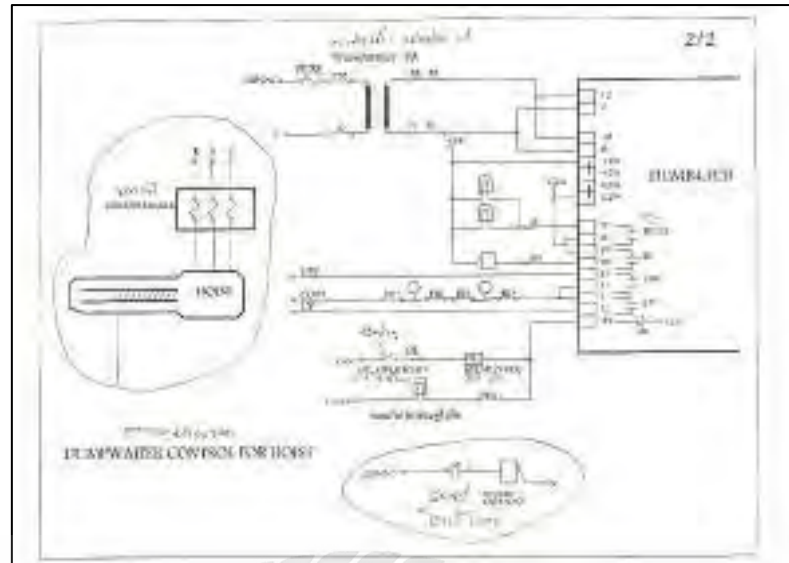
### 3.9.3 แบบวงจรการต่อมอเตอร์ไฟฟ้า 3 เฟส

มอเตอร์เกียร์ที่ใช้งานในลิฟท์อุตสาหกรรมใช้ไฟ 3 เฟส ซึ่งเมนไฟ 3 เฟสมาจากตัวโรงงานหรืออาคารมาต่อเข้ามอเตอร์เกียร์และจากมอเตอร์เกียร์มาเข้าตู้คอนโทรลเพื่อแปลงไฟเป็น 220V

### 3.9.4 แบบวงจรการต่อหม้อแปลง

การแปลงไฟจาก 220V มาเป็น 24V เพื่อใช้กับอุปกรณ์ลิมิตสวิทช์ประตูและลิมิตสวิทช์ตัดต่อหน้าชั้นลิฟท์





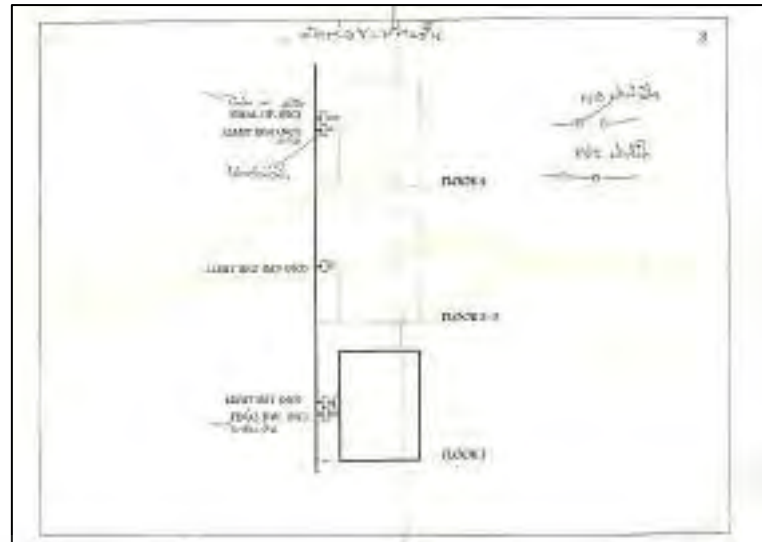
รูปที่ 3.4 วงจรควบคุมรอกมอเตอร์และ Buzzer

### 3.9.5 การควบคุมรอกมอเตอร์

การควบคุมรอกมอเตอร์ จะมีการทำงาน 2 ระบบ คือมีระบบ Auto และระบบ Manual ซึ่งระบบ Manual จะต่อเข้ามอเตอร์โดยตรงและใช้รีโมทขับเคลื่อนลิฟท์ ซึ่งจะใช้ระบบนี้ต่อเมื่อลิฟท์มีปัญหาหรือใช้ชั่วคราว ส่วนระบบ Auto จะต่อผ่านวงจรในตู้คอนโทรลก่อน

### 3.9.6 การทำงานของ Buzzer

เมื่อลิฟท์กำลังทำงานไปตามชั้นที่เรียก เมื่อถึงชั้นนั้นแล้ว Buzzer จะดังเตือนว่าลิฟท์ถึงชั้นนั้นและจอดสนิทแล้วสามารถเปิดประตูใช้งานลิฟท์ได้เลย



รูปที่ 3.5 การทำงานของลิ้มิตสวิทช์ตัดต่อหน้าชั้น

### 3.9.7 การทำงานของลิ้มิตสวิทช์ตัดต่อหน้าชั้น

การต่อทำงานของลิ้มิตสวิทช์ตัดต่อหน้าชั้นจะต่อเข้ากับ No ทั้งหมดทุกชั้น ยกเว้นชั้นบนสุดและล่างสุดจะใช้ Nc เพราะป้องกันลิฟท์จอดเกินชั้นนั้น ๆ

## บทที่ 4

### ผลการปฏิบัติงานตามโครงการ

#### 4.1 ขั้นตอนการติดตั้งลิฟท์

##### 4.1.1 การติดตั้งรางลิฟท์

การติดตั้งรางลิฟท์ขึ้นอยู่กับสเปคของจำนวนชั้นของอาคารนั้นๆ ต้องทำการหยีดแบล็คเก็ตกับปล่องลิฟท์ที่ทางอาคารได้ทำขึ้นไว้แล้ว รางถือว่าสำคัญกับลิฟท์มากเพื่อระบองให้ลิฟท์ได้ขึ้น หรือลง โดยมีรางเป็นตัวประคองลิฟท์



รูปที่ 4.1 รางลิฟท์

##### 4.1.2 การติดตั้งมอเตอร์ลิฟท์

มอเตอร์มักจะถูกส่งมาที่หน้าไซต์งาน แต่จะอยู่ที่ชั้น 1 ของตัวอาคาร ทางช่างต้องทำการนำรอกอีกตัวไปแขวนไว้บนชั้นห้องเครื่องเพื่อทำการดึงมอเตอร์จากชั้น 1 ขึ้นมาติดตั้งที่ห้องเครื่องที่ได้จัดเตรียมไว้



รูปที่ 4.2 มอเตอร์

#### 4.1.3 การประกอบตัวถังลิฟท์

ตัวถังลิฟท์ทางช่างผลิต เมื่อผลิตเสร็จจะทำการส่งมาให้ช่างประกอบได้ติดตั้ง ส่วนประกอบต่างๆ มีหลักดังนี้ คือ ผนัง หลังคา พื้น ประตู เป็นต้น



รูปที่ 4.3 ตัวถังลิฟท์

#### 4.1.4 การติดตั้งระบบเซฟตี้โกเวเนอร์

การติดตั้งโกเวเนอร์สำคัญ เมื่อสลิงลิฟท์ขาด หรือระบบของเบรกมอเตอร์เสียหาย โกเวเนอร์จะทำหน้าที่เป็นตัวดึงตัวถังลิฟท์ไว้ให้ตู่กับที่



รูปที่ 4.4 โกเวเนอร์

#### 4.1.5 การเดินระบบไฟฟ้าลิฟต์

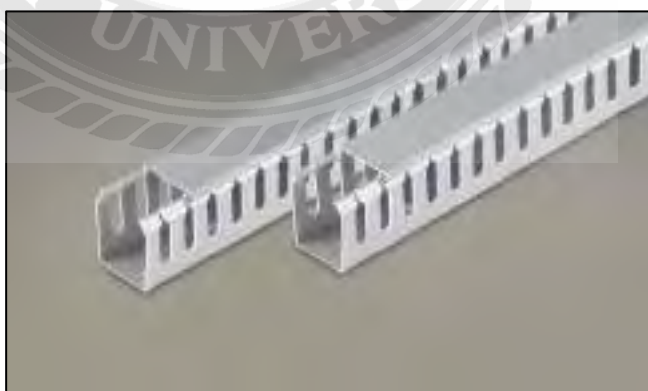
การเดินระบบไฟจะทำให้ลิฟต์สามารถขับเคลื่อนได้ตามวัตถุประสงค์ในการติดตั้งลิฟต์ที่ได้สมบูรณ์ จะมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ติดตั้งตู้คอลโทรล เป็นอุปกรณ์สำคัญในการเดินระบบไฟของลิฟท์ที่ทางช่างไฟได้ติดตั้งอุปกรณ์ไว้ในตู้คอลโทรล



รูปที่ 4.5 ตู้คอลโทรล

ขั้นตอนที่ 2 ติดตั้งรางไฟ เป็นอุปกรณ์ที่มีไว้เก็บสายไฟให้มีระเบียบเรียบร้อย



รูปที่ 4.6 รางไฟ

ขั้นตอนที่ 3 ติดตั้งรีมิทตัดต่อหน้าชั้น เป็นอุปกรณ์ที่ติดตั้งไว้ตรงรางลิฟท์ มีไว้เพื่อให้ลิฟท์จอดตรงหน้าชั้นลิฟท์



รูปที่ 4.7 รีมิทตัดต่อหน้าชั้น

ขั้นตอนที่ 4 ติดตั้งรีมิทประตู เป็นอุปกรณ์ที่มีไว้ติดตั้งประตูลิฟท์ทุกประตู มีไว้ต่อเมื่อถ้าประตูเปิดอยู่ลิฟท์จะไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ ต่อเมื่อปิดประตูทุกชั้นแล้วถึงจะทำงานปกติได้



รูปที่ 4.8 รีมิทประตู



ขั้นตอนที่ 5 ติดตั้งบัสเซอร์ เป็นอุปกรณ์ที่มีไว้ใช้เมื่อลิฟต์จอดถึงหน้าชั้น และจะมีเสียงสัญญาณเสียงดังกังขึ้น เพื่อเตือนผู้ใช้งาน



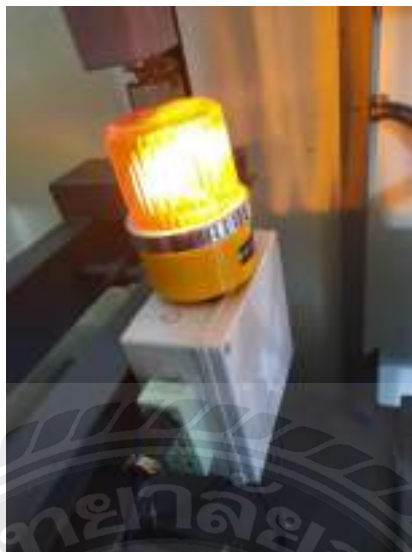
รูปที่ 4.9 บัสเซอร์

ขั้นตอนที่ 6 ติดตั้งโอเวอร์โหลด เป็นอุปกรณ์ที่มีไว้สำหรับชั่งสิ่งของที่นำใส่ในตัวถังลิฟต์ ถ้าน้ำหนักเกินที่ตั้งไว้ ตัวบัสเซอร์จะให้สัญญาณเสียงดังกัง เพื่อให้ผู้ใช้งานนำของออกจากตัวลิฟต์



รูปที่ 4.10 โอเวอร์โหลด

ขั้นตอนที่ 7 ติดตั้งไฟเรน เป็นอุปกรณ์ที่จะทำงานต่อเมื่อลิฟท์ทำงาน และไฟเรนจะทำงานแสดงสัญญาณไฟ เพื่อแสดงว่าลิฟท์ทำงานอยู่



รูปที่ 4.11 ไฟเรน

ขั้นตอนที่ 8 ติดตั้งไฟแสงสว่าง และปลั๊กไฟ เป็นอุปกรณ์ที่มีไว้เพื่อให้แสงสว่างในตัวถังลิฟท์ ส่วนปลั๊กไฟมีไว้เพื่อไว้ซ่อมบำรุงลิฟท์



รูปที่ 4.12 ไฟแสงสว่าง และปลั๊กไฟ



#### 4.1.6 ทดสอบโหลด

เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการติดตั้งลิฟท์ เพื่อส่งงานให้กับลูกค้า ในการทดสอบโหลด ลิฟท์นั้นต้องเช็คระบบทุกอย่าง และทำความสะอาด เพื่อให้พร้อมในการทดสอบ และนำโหลดมาใส่ในตัวถังลิฟท์ ตามที่ได้กำหนดไว้ว่าควรบรรทุกเท่าใด และต้องมีวิศวกรมาดูแลเพื่อให้ออกเอกสารรับรอง

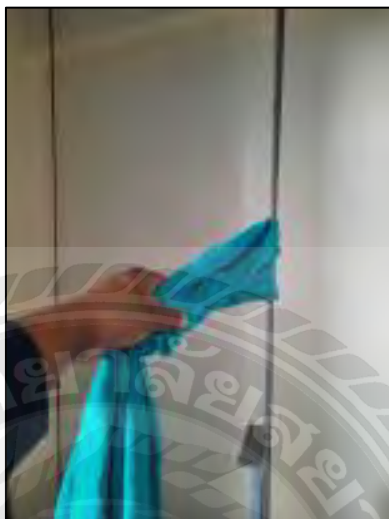


รูปที่ 4.13 ทดสอบโหลด

## 4.2 ขั้นตอนการซ่อมบำรุงลิฟต์

### 4.2.1 เช็กลิฟต์มอเตอร์

ขั้นตอนนี้สำคัญมากเพราะถ้าสลิงแตกหรือขาดจะทำให้เกิดอันตรายได้  
วิธีการเช็ค คือนำผ้ามารูบสลิงทั้งเส้น ถ้าสลิงแตก สลึงจะติดกับผ้าให้เราสังเกตเห็นได้



รูปที่ 4.14 เช็กลิฟต์มอเตอร์

### 4.2.2 เช็คราง และเติมน้ำมันราง

วิธีการเช็ค คือให้นำผ้ามารูบรางลิฟท์ทั้งเส้น เป็นการทำความสะอาดราง  
และเติมน้ำมันราง เพื่อให้รางได้หล่อลื่น เพราะถ้าปล่อยให้รางไม่มีน้ำมันตัวลิฟท์จะขัด และเซฟต์  
จะถลอกได้



รูปที่ 4.15 เช็คราง และเติมน้ำมันราง

### 4.2.3 เช็คูอุปกรณ์ไฟฟ้า

อุปกรณ์ไฟฟ้ามีด้วยกันหลายอย่าง เช่น ชุดตู้คอนโทรล โอเวอร์โหลด รีโมตประตูลิฟต์รีโมตตัดต่อชั้น บัสเซอร์ ไฟเรน ไฟแสงสว่าง เป็นต้น ทุกอุปกรณ์ทุกอย่างสำคัญกับการทำงานของลิฟต์ต้องตรวจสอบทุกครั้ง ลิฟต์ต้องมีการเข้าซ่อมบำรุงอย่างน้อยทุกๆ 3 เดือน



รูปที่ 4.16 เช็คูอุปกรณ์ไฟฟ้า



## บทที่ 5

### สรุปผลและข้อเสนอแนะ

#### 5.1 สรุปผลการปฏิบัติงาน

จากการที่เราได้ทำสหกิจศึกษา เรื่องการติดตั้ง และซ่อมบำรุงลิฟท์อุตสาหกรรม ซึ่งทางบริษัทได้มอบหมายให้ ติดตั้งลิฟท์อุตสาหกรรมที่ติดตั้งในอาคาร ทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ปัญหาการวางแผนการติดตั้งลิฟท์ รวบรวมวิธีการแก้ไขปัญหาการติดตั้งลิฟท์แบบต่างๆ ให้ถูกต้องตามมาตรฐาน และรวบรวมวิธีการซ่อมบำรุงลิฟท์ทุกขั้นตอนในการปฏิบัติ ซึ่งผลการทำงานตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

#### 5.2 ประโยชน์ด้านสังคม

- 5.2.1 ได้เรียนรู้ระบบการบริหารองค์กร
- 5.2.2 ได้เรียนรู้การประสานงานกับเพื่อนร่วมงาน
- 5.2.3 ได้เรียนรู้การประสานงานกับแผนกอื่นๆ
- 5.2.4 ได้เรียนรู้หน้าที่ของแต่ละแผนก
- 5.2.5 ได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม
- 5.2.6 ได้เรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตน

#### 5.3 ประโยชน์ด้านการทำงาน

- 5.3.1 ได้ประสบการณ์ใหม่ ที่แตกต่างจากห้องเรียน
- 5.3.2 ได้สัมผัสการทำงานจริง และวิเคราะห์แก้ปัญหา
- 5.3.3 ได้รู้จักขั้นตอนการติดตั้งลิฟท์ขนส่ง
- 5.3.4 ได้รู้จักวิธีการซ่อมบำรุงลิฟท์ขนส่ง

#### 5.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน

คณะผู้จัดทำรายงาน โครงการสหกิจศึกษา ได้ทำการรวบรวมปัญหาการติดตั้ง และซ่อมบำรุงลิฟท์อุตสาหกรรม เพื่อมาปรับปรุงและแก้ไขปัญหานี้งานที่แก้ไขได้เช่น การต่อและการวางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในตู้คอนโทรล ต้องมีการวางที่ต่อวงจรง่ายและสามารถแก้ไขงานภายหลัง

ได้ง่าย เมื่อนำตู้คอนโทรลไปติดตั้งหน้างานจริงปัญหาจะลดน้อยลง สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้อย่างรวดเร็วและสามารถนำไปขยายผลเพื่อนำไปใช้กับติดตั้ง และซ่อมบำรุงในโรงงานอื่น ๆ ได้อีก

#### 5.5 ปัญหาในการปฏิบัติงาน

1. ลิฟท์ชนส่งสกปรก
2. ตัวถังลิฟท์ชนส่งจอดไม่ตรงหน้าชั้น
3. อุปกรณ์ต่างๆ ชำรุดเสียหาย

#### 5.6 การแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน

1. กำหนดแผนทำความสะอาดลิฟท์ทุกเดือน
2. ติดตั้งลิ้มิตสวิทช์ตัดต่อหน้าชั้นใหม่
3. เปลี่ยนอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายใหม่



## บรรณานุกรม

เบรกเกอร์. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก

[https://th.misumi-ec.com/th/pr/recommend\\_category/breaker201905/](https://th.misumi-ec.com/th/pr/recommend_category/breaker201905/)

มอเตอร์. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก <https://th.misumi-ec.com/>

รีเลย์. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก

<http://www.pspstech.co.th/%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%A2%E0%B9%8Crelay%E0%B8%84%E0%B8%B7%E0%B8%AD%E0%B8%AD%E0%B8%B0%E0%B9%84%E0%B8%A3-15696.page>

ลิฟท์บรรทุก. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก <https://fairtex-elevator.com/index.php/product/freight-lift>

วิกิพีเดีย. (ม.ป.ป.). หม้อแปลง. วันที่สืบค้น 20 พฤษภาคม 2565, จาก

<https://th.wikipedia.org/wiki/หม้อแปลงไฟฟ้า>











รูปที่ 1 การนิเทศศึกษาผ่าน โปรแกรม Zoom



รูปที่ 2 การนิเทศศึกษาผ่าน โปรแกรม Zoom

## ประวัติผู้จัดทำ





**ชื่อ-นามสกุล** นายพงษ์เพชร พุ่มลอยฟ้า รหัสนักศึกษา 6223200032  
**เกิด** 31 ธันวาคม พ.ศ. 2541  
**ที่อยู่** 56 ซอยบางเชือกหนัง แขวงบางเชือกหนัง เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170  
**โทรศัพท์** 090-909-6657  
**E-mail** Phongphet.9999@gmail.com  
**ประวัติการศึกษา**  
**ระดับปวช.** วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม (สยามเทค)  
**ระดับปวส.** วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม (สยามเทค)  
**ระดับปริญญาตรี** คณะ วิศวกรรมศาสตร์ สาขา อุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต (อศบ.) มหาวิทยาลัย  
 สยาม

# Plagiarism Checking Report

Report ID: 17710-001

## Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
2631046	Jun 22, 2022 at 16:46 PM	phongphet.pum@siam.edu	มหาวิทยาลัยสยาม	รายงาน.pdf		

## Match Overview

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
No data available in table				



Match Details

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

